

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaranensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

3. Excessus secularium Clericorum, & Regularium agentium extra
monasteria, ab Ordinario loci vt deputato à Sede Apost. corrigantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

mārum secularium; sed huiusmodi cura est exercenda per vicarium Presbyterum secularēm, ab Ordinario approbandū, vt refert decisum Aldan. in compend. ea non refol. lib. 1. tit. 5. num. 3.

⁸ Nullius priuilegia, seu induita, &c.] Vide Paul. Comitol. respōs. moral. lib. 1. quest. 60. num. 6. Stephan. VVeyms d. loco numer. 2. vbi ait Concilium voluisse, vt si qui fuerint, qui habent induita, vel temporalia, vel perpetua de non residendo, vel de fructibus in absentiā percipiendis, quod illa minime suffragentur: si qui vero habeant temporalet indulgentiam, vel dispensationem ex verbis, & rationabilibus causis concessam, quod patitur illam in suo robore permanere, sed ita demum si eādem fierint coram Ordinario legitimē probate. Cened. præf. & canon. quest. lib. 1. quest. 1. num. 32. vbi refoluit per clausulam generalem in praecitatis Concilij verbis non fusile derogatam Eugenianam constitutionem confessam Vnuerstatibus studiorum; quam referit, & explicat Sanctar. var. refol. quest. 16. num. 2. & 3. vbi num. 4. respondet, in hoc decreto tolli priuilegia, & induita perpetua de non residendo, & de fructibus in absentiā percipiendis, ut aperte indicatur illis verbis, indulgentiis quoque, & dispensationibus temporalibus, &c. at priuilegium, quod conceditur Vnuerstatibus, non est perpetuum, sed temporale, quandiu scili-

cer scholasticus, & Magister studet, & docet in illis, & propterea dicendum est per Concilium non tolli priuilegium concessum Vnuerstatibus.

⁹ Indulgentiis verbis, & dispensationibus temporalibus in suo 6. robore permanens. [Papa enim potest dare facultatem non residenti ad biennium, quinquennium, vel in perpetuum ex qualibet iusti causa, cap. licet canon. de elect. in 6. Refut. in præxi beneficiis de dispensatione non residenti, num. 19. & 53. & in concord. rub. de collat. §. gloss. residencia. vers. quarto. Valenzuela conf. 4. num. 138. vbi num. 139. subdit quod ex priuilegio, aut dispensatione Papali concedi potest ut quotidianas distributiones quis possit percipere, etiam non interstiti Diuina. Et addit Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex tute antiquo desumptas, & per Concil. Tridentin innovatas conf. 6. num. 2. post Rebūrum quod Pontifex potest dispensare, & dispensando veniam dare, ne quis personaliter cogatur relinde re in altero beneficio incompatibili, quod habet, est enim iuri positiū necessitas residendi, &c.

¹⁰ Rationalibus causis.] Quia autem in sint, dixi in collect. ad 7. fest. 23. de reformat. cap. 1. & de officio, & potest parochi, cap. 8. ex num. 46.

¹¹ Vi per deputationem idoneorum Vicariorum, &c.] Vide Campan. in dīnes iuris canon rub. 7. c. 6. n. 116. & infra in collect. ad fest. 7. de reformat. c. 7. & fest. 25. etiam de reform. cap. 16.

Excessus secularium Clericorum, & Regularium agentium extra monasteria, ab Ordinario loci ut deputato à Sede Apostolica corriganter.

C A P V T I I I .

- 1 Regularis manens extra claustrum de licentia Superioris, si delinqnit, puniri potest ab Ordinario.
 - 2 Religiosus minens de Superioris licentia sub regulari obseruantia in aliqua grangia sui monasterij, si delinqnit, non ab Ordinario, sed a suo superiori puniri debet.
 - 3 Regularis, si cum scandalo delinqnat in officio, ad quod ab Ordinario loci deputatus fuit, potest ab eodem puniri.
 - 4 Canonicus regularis iussu sui superioris degens in
- ædibus parochialis Ecclesiae, sua Congregationi unita, si delinqnit, a quo puniendus.
- 5 Episcopus potest visitare, & corriger Regularis degentes extra claustra, occasione docendi doctrinam Christianam.
 - 6 Extraclaustrum, cum Matthæus 3. de hæret. inter communis, non corrigitur per hoc decretum.
 - 7 Punitor, & correctio Regularium delinquentium cum scandalo extra monasteria, an per censuras ab Ordinario sit facienda.

^a **E**cclesiastarum Prelati ad corrindum subditorum excessus prudenter, ac diligenter intendant: & nemo secularis Clericus, * cuiusvis personalis, & vel Regularis, & extra monasterium degens, & etiam sui Ordinis priuilegiis ^a prætextu tutus censeatur, quo minus, si deliquerit, ab Ordinario loci tamquam super hoc à Sede Apostolica delegato, secundum canonicas sanctiones visitari, & puniri, & corrigi valeat.

Vide Paul. Fis. de visitat. lib. 2. cap. 20. num. 16. Campan. in diuersorio iuris Canon. rub. 12. c. 13. à princip. Aloys. Ricc. in decisi. Curia Archiep. Neapol. p. 1. decisi. 223. num. 4. & part. 4. decisi. 231. latè Ioseph Vela de potestate Episcop. circa inquirendi & punienda crimina part. 1. num. 35. cum seqq. & à num. 1. Tambur. de tute Abbatum tom. 3. diff. 5. quest. 11. num. 61. & num. 87. mercipsum de officio, & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 105. num. 14. cum seqq.

^a Ecclesiastarum Prelati, &c.] Texum istum, dum tribuit Pralaus iurisdictionem corrindi excessus subditorum, intelligi concessisse Pralaus Regularium priuatim ad Ordinariū, tenet Pute. decisione 239. alias 238. in nouis, libro 3. Menoch. de presump. libro 2. presump. 18. numero 22. Cened. ad decretal. collect. 87. numero 4. vers. secundo.

^b Vel Regularis.] Etiam Militia S. Ioannis Hierosolymitanæ, sicut tenet Nauar. conf. 21. incip. An Militia S. Ioannis, sub tit. de Regulari, in antiqu. alias conf. 12 in nouis. Sayt. in floribus decisi. sub. eodem tit. decisi. 26. Malcel. Vulpe in præxi iudic. fori Eccles. cap. 42. num. 21. cum seqq. Laurer. de Franchis de controvener. inter Episcop. & Regul. q. 5. num. 2. & q. 6. vers. septuagesima. Lezana in summ. quest. Regul. cap. 11. num. 8. Fr. Enjman. quest. regul. com. 2. quest. 2. art. 4. & quest. 63. art. 7. vers. quinto. Aloys. Ricc. in collect. decisi. part. 3. collect. 503. vers. Amplia primò, & d. part. 4. decisi. 231. nu. 3. Barber. Collect. in Concil. Trid.

Azor. instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 4. quest. 3. Campan. d. cap. 13. num. 22. Hieron. Roder. in compendio quest. regul. refol. 82. num. 11. Nouacrin. de elect. fori fest. 2. quest. 69. num. 11. in ultim. impress.

^{*} Forte legendum, vel cuiusvis ordinis regularis.

^a Infrā fest. 21. de velo. c. 1. & 42. id. 14. c. 4. & 5. de reform.

^b Extra monasterium.] Regulari manentem extra claustrum de licentia superioris, etiam in domo deputata ad erectionem monasterij, nisi in dicta domo sit regulari obseruantia, ut saltem viuat sub superiori cœnualiter, si deliquerit possit puniri ab Ordinario, refertur decisum Praiec. in præxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 42. Campan. d. cap. 13. num. 22. in fine. Ego ipse d. alleg. 105. num. 16. Marc. Anton. Genuensis. in præf. Archiep. Neapol. cap. 59. num. 2. ad fin. Ciarlin. controvener. foris. lib. 1. cap. 50. num. 6. Aduertere, quod hodie secundum decreta S. Congr. Concil. de celebrat. Missarum sub dat. Roma 21. Ianu. 1625. Monasteria, Conventus, & alia Religionis loca, in quibus duodecim saltem Fratres, aut Monachi, seu Religionis degere, & ex redditibus, & confuetis elemosynis, detracitis omnibus detrahendis, luctantari non poterunt, Ordinarii loci visitationi, correctioni, atque omnimodè iurisdictioni, etiam si nunquam deliquerint, subiecta esse intelliguntur.

Si vero Religiosus aliquis manserit de superioris licentia sub regulari obseruantia in aliquo membro, vel grangia sui monasterij pro Religionis seruicio,

C 3 delin.

delinquit, non ab Ordinario, sed à suo superiore puniri debet, secundum formam c. 14. infra sess. 25. de regulari, quia cum huiusmodi superior illi possit dare licentiam, sess. 25. cap. 4. & dicta loca sint membra dependencia à suis monasterijs, censetur eodem iure. & gaudent priuilegijs suorum monasteriorum, cap. resolut. 8. ceterum, de statu monach. ita Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. part. 4. decis. 231. num. 4. Ego ipse d. alleg. 105. num. 17. Ciarlin. d. c. 50. num. 8.

3. Regularis, qui dum extra claustra de libertate sui superioris degit, ab Ordinario loci deputatus fuit alicui officio exercendo, & in eo cum scandalo delinquit, ab eodem Ordinario puniri potest ex hoc decreto, ita Aldan, in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 6. num. 3. vbi refert ita de cibis 14. February 1581.

4. Canonicus regularis iussu sui superioris degens, in adibus parochialis Ecclesie sua Congregationi unita, in qua curam animarum exerceat, & Sacramenta administrat, si delictum non concernens curam animarum, nec Sacramentorum administrationem, commiserit, non potest ab Episcopo puniri vigore huius decreti, quasi extra monasterium degat, ita Aldan. d. loco, vbi dicit ita fuisse resolutum 8. February 1601.

Episcopus potest visitare, & corriger Regulares de gentes extra claustra occasione docendi doctrinam Christianam, ex Aldan. d. tit. 6. num. 4. vbi ait, sic decisum fuisse in Manilen, de anno 1626, quod non habere locum in Patribus Societatis IESV, qui munere docendi doctrinam Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis superioribus, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant, iuxta regulare institutum viuentes, tenent Aldan. vbi supra n. 5. aferens ita decisum in una Linea. 10. Junij 1591.

5. Etiam sui Ordinis priuilegij praestitu.] Texum in Extraag. cum Matthaus 3. de baret. inter communnes, non corrigi per hoc Concilij decretum testatur Cened. ad Sextum collectan. 14. num. 3. cum seqq.

6. Paniri, & corrigi valeat.] Non tamen per censuras, vt existimarent Sanch. de Marim. lib. 7. dif. 33. num. 22. & 23. & in precepta Decalogi lib. 6. cap. 1. num. 14. Ludovic. Miranda in manu. Pralat. som. 2. quæst. 35. art. 11. Portel. in addit. ad dub. regularia, verb. Episcopus. num. 5. Fr. Emman. in addit. summ. som. 3. cap. 105. num. 2. Villalob. §. 2. summ. tract. 35. dif. 5. num. 17. Hieton. Roderic. in compendio quæst. regul. resolut. 6. de excommunic. num. 7. Sed vide quæ habentur sess. 25. de Regul. cap. 14. num. 10.

Quarumcumque Ecclesiarum minorum Capitula toties, quoties voluerit Episcopus, & alij maiores Prælati, &c. visitent, corrigant, & emendent, non obstantibus, &c.

C A P V T I V .

- 1. Visitare, & corriger potest Episcopus sua Capitula, si non sunt exempta, non obstantibus priuilegijs ex fundatione.
- 2. Capitulum, & Ecclesiæ sibi subiectas visitare potest Episcopus toties quoties opus fuerit.
- 3. Visitatio personarum capitularium ex hoc decreto intelligitur citra punitionem, & priuationem.
- 4. Visitare si velit Episcopus ex hoc decreto, debet id personaliter agere,
- 5. Ordinarij appellatione quis comprehendatur.
- 6. Visitare sine Canonice adiunctis potest Episcopus iuxta formam huius decreti.
- 7. Visitare tenetur Episcopus tantum per se ipsum Ecclesiæ collegiatam, si exemptio probetur per scripturas, & instrumenta authentica.
- 8. Archivium & scripturas Capituli non potest Episcopus vigore huius decreti visitare.
- 9. Cathedralis Ecclesia visitationem protrahere non potest Episcopus.
- 10. Visitare debet Episcopus in loco ordinario Capituli quando visitat totum Capitulum, secus quando visitat particulares personas.
- 11. Episcopus in visitatione preparatoria potest exigere iuramentum à visitatis, secus in speciali.
- 12. Visitare non potest Episcopus in eius domibus Episcopilibus.
- 13. Subcollectores Apost. non comprehenduntur sub hoc decreto.
- 14. Curatos & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesiæ parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Teutonicæ punire potest Ordinarius.
- 15. Non suffit facultates alias ex immemorabili, & laudabiliter obseruata consuetudine.
- 16. Non tollit concordias conformatas à Sede Apostolica.
- 17. Visitare personaliter quando teneatur Episcopus.

a. sess. 25. c. 2. de reform. & c. 4. refor. sess. 14. b. Infra sess. vlt. de refor. c. 6. sess. 14. c. 2. Vide 1. Nicen. c. 17. & 2. Arc. in c. 13. & Anti. c. 13. Sur. c. 18. & 19. & 2. Catib. c. 20. & 21. Cöcil. Ant. c. 153. c. placuit. cū seq. 7. q. 1. & inf. sess. 14. de reform. c. 3. & 8. 1.

C Apitula cathedralium, & aliarum maiorum Ecclesiarum, illorumque personæ nullis exemptionibus, a consuetudinibus, sententijs, iuramentis, & concordijs, que tantum suos obligent auctores, non etiam successores, tueri se possint, quo minus à suis Episcopis, & alijs maioribus Prelatis, & per se ipsos, folios, vel illis, quibus sibi videbitur, adiunctis, iuxta canonicas sanctiones, toties, quoties opus fuerit, visitari, corrigi, & emendari etiam auctoritate Apostolica, possint, & valeant,

Episcopus, vt refert decisum Armendar. d. tit. 6. de visitat. num. 19. 21. & 23.

Visitare Capitulum & Ecclesiæ sibi subiectas potest Episcopus toties quoties opus fuerit, & plures in anno, si aliquid acciderit quod iteratam Episcopi visitationem exposcat, Aldan, in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 7. num. 1. vbi refert ita decisum 24. Januarij 1602.

Visitatio personarum Capitularium, quæ iuxta Canonicas sanctiones, vt dicitur in hoc decreto, facienda est, intelligitur iuxta dispositionem iuris communis, citra punitionem & priuationem, Rot. in Calaguritana iurisdictionis 25. May 1580. coram Bubalo, part. 2. dñs. decis. 328.

Visitare